

Ενδιαφέροντα σχόλια στο fb για την ερμηνεία των εκλογικών αποτελεσμάτων

(Τα αναδημοσιεύουμε όχι γιατί συμφωνούμε απαραίτητα στο 100%, αλλά γιατί αγγίζουν πλευρές της ερμηνείας των εκλογικών αποτελεσμάτων και συμβάλλουν στον αναγκαίο προβληματισμό μέσα στην Αριστερά. Εξάλλου όλοι πλευρές της ερμηνείας μόνο μπορούμε να προσεγγίσουμε, ποιος είναι σε θέση σήμερα να ισχυριστεί με σιγουριά το αντίθετο;)

[Dimitris Avgeris](#)

Νίκη της Τ.Ι.Ν.Α. – It's the economy stupid

Αυτό τον τίτλο θα έδινα εγώ στο χτεσινό εκλογικό αποτέλεσμα, παρόλο που τα πληρη δεδομένα δεν υπάρχουν ακόμα (κυρίως τι ψήφισαν οι διάφορες ηλικίες και οι διάφορες κοινωνικές κατηγορίες)

Προεκλογικά έγγραφα ότι αριστερή τιμωρία του συριζα δεν υφίσταται ως δυνατότητα και η μόνη τιμωρία του Συριζα έρχεται από δεξιά. Για το πρώτο, είναι πασιφανές με πιο τρανταχτό παράδειγμα την εξαφάνιση της ΛΑΕ. Για το δεύτερο θέλω να αλλάξω τη λέξη “τιμωρία”.

Δεν θεωρώ πια ότι η μαζική μετακίνηση ψηφοφόρων από το Συριζα στη Νέα δημοκρατία (σε σύγκριση με τις βουλευτικές εκλογές του Σεπτέμβρη του 15) είχε μόνο ή είχε τόσο χαρακτηριστικά τιμωρίας, αλλά μάλλον “ρεαλισμού”.

Μετά την προδοσία του δημοψηφίσματος, ο τσίπρας επέβαλε μια τεράστια ηττα και ηττοπάθεια στα κατώτερα κοινωνικά στρώματα, ότι “Δεν υπάρχει εναλλακτικη”, “There Is No Alternative”, ελληνιστί ΤΙΝΑ. Κι αν το 15 τα γεγονότα ήταν νωπά και ο Τσίπρας κατάφερε να διατηρήσει δυνάμεις και να εκλεγεί ποντάροντας στην ΤΙΝΑ, μετά από 4 χρόνια εμπέδωσης και

κυριαρχίας της ηττοπάθειας στα λαϊκά στρώματα, η ΤΙΝΑ φουσκώνει τα πανιά του Μητσοτάκη και μάλιστα με ενισχυμένους ανέμους.

Ο Συριζα δεν έχασε ούτε για την συμφωνία των Πρεσπών, ούτε για το προσφυγικό, ούτε γιατί ήταν “προοδευτικός” σε ζητήματα δικαιωμάτων (μια ματιά στην Βόρεια Ελλάδα να ρίξει κανείς θα δει ότι δεν υπήρχε καμμία τοπική καταβάρθρωση, διαφορετική από ότι στην υπόλοιπη Ελλάδα – η πρόβλεψη ότι οι κάτοικοι της βόρειας Ελλάδας θα ψήφιζαν με κριτήριο την συμφωνία των πρεσπών διαψεύστηκε). Κανένας σημαντικός ακροδεξιός ριζοσπαστισμός δεν εκφράστηκε σε αυτές τις εκλογές, με εξαίρεση μια μικρή άνοδο της ΧΑ στις νέες ηλικίες. Ο Συριζα έχασε λόγω της οικονομίας. Και εξηγούμαι:

Τα κοινωνικά επιδόματα “ανακούφισης”, σίγουρα επέτρεψαν στο Συριζα να κρατήσει επαφή με το κατώτερο μέρος των λαϊκών στρωμάτων και να διατηρήσει τις όποιες δυνάμεις διατήρησε. Αλλά αυτή η “ανακουφιστικ’η” πολιτική δεν ήρθε από σύγκρουση και φορολογία με το μεγάλο κεφάλαιο, αλλά από την υπερφορολόγηση των μεσσαίων εισοδημάτων, ήρθε από “ματωμένα πλεονάσματα”. Η ίδια αυτή “ανακουφιστική” πολιτική δεν έχει να πει τίποτα σε μικροαστικά στρώματα ή σε καπως καλύτερα αμοιβόμενους εργαζόμενους. Αντίθετα, πιστεύω ότι εμφανίζεται και εδώ ένα “φαινόμενο Μπολσονάρο”, δηλαδή η δυσαρέσκεια των μικροαστικών στρωμάτων, ή ακόμα και των πιο ευκατάστατων εργαζομένων, τόσο ενάντια στους φτωχούς όσο και ενάντια στην “ανακουφιστική” πολιτική με τα πενιχρά επιδόματα: “Να δουλεύουμε εμείς, να μας σκίζεις στη φορολογία και να πας να τα δίνεις στους αποτυχημένους, στους φτωχούς, στους τεμπέληδες, στους ανεπρόκοπους?” -αυτό νομίζω επηρέασε μαζικά κόσμο που μετακινήθηκε προς τον Μητσοτάκη.

Και το δεύτερο, είναι ο “ρεαλισμός” της ανάπτυξης. Αυτά τα στρώματα που μετακινήθηκαν πολιτικά στη ΝΔ, τι να το κάνουν το ΚΕΑ και τα μικροεπιδόματα? Στα πλαίσια της ΤΙΝΑ, στα πλαίσια του ότι η βασική οικονομική πολιτική είναι δεδομένη, αυτά τα στρώματα βλέπουν μια χαραμάδα βελτίωσης για να βγουν από την πίεση και την οικονομική στασιμότητα. Θέλουν “φοροαπαλλαγές και ανάπτυξη” και ο Μητσοτάκης τους μοιάζει πιο ρεαλιστικό ότι

μπορεί να τα πετύχει ως πιο φίλος της “επιχειρηματικότητας” που “θα ανοίξει δουλειές” (θα διαψευστούν βέβαια, αλλά δεν είναι αυτό το θέμα μας).

Συμπερασματικά, η εμπέδωση της ΤΙΝΑ, της ηττοπάθειας και του “ρεαλισμού” στην κοινωνία, η υποταγή του Συριζα στο κεφάλαιο, στο παση θυσία εξόφληση του χρέους (μη χασουμε το ευρώ και την οικονομικογεωπολιτική θέση της ελληνικής αστικής τάξης στην περιοχή -“έχουμε και ΑΟΖ να εκμεταλλευτούμε τί θέλετε να τα σπάσουμε με τους ισχυρούς να μην έχουμε πλάτες?”), οδήγησαν σε αυτή τη μεγάλη μετακίνηση μικροαστικών και εν μέρει εργατικών στρωμάτων στη ΝΔ και στην εκλογική ήττα. Η ευθύνη για την νίκη του Μητσοτάκη ανήκει πρώτα και κύρια στην φιλοκαπιταλιστική πολιτική του Συριζα και του Τσίπρα. Οπως πετάχτηκε ως στυμμένη λεμονόκουπα ο Λούλα από το σύστημα, έτσι με τη σειρά του θα πεταχτεί και ο Τσίπρας.

Σημειώσεις

1) κατά τη γνώμη μου το αποτέλεσμα δεν είναι αναστρέψιμο στις εθνικές εκλογές, όσο κι αν λειτουργήσει ο φόβος της δεξιάς, το καλύτερο που μπορεί να βγει είναι το να νικήσει η Ν.Δ χωρίς όμως αυτοδυναμία

2) Το αποτέλεσμα του Βαρουφάκη, είναι θετική εκπληξη, είναι το μόνο ψηφοδέλτιο που έδωσε σε έναν αριστερόστροφο κόσμο την αίσθηση, στα πλαίσια του “ρεαλισμού πάντα”, ώστε να σπάσει η ΤΙΝΑ έστω και μερικώς (ανεδαφικές ελπίδες, αλλά ελπίδες). Αν με ρωτήσετε προσωπικά, προτιμώ τον Βαρουφάκη να κάνει αντιπολίτευση στην επόμενη Βουλή από τον Λαφαζάνη που πέρα από “πατρίδες” δεν έχει να πουλήσει τίποτα άλλο.

3) Ψήφισα Ανταρσία και θα ξαναψηφίσω. Αλλά ο χώρος της άκρας αριστεράς δεν θα ανακάμψει ποτέ, αν δεν εξηγήσει στον εαυτό της καταρχήν, γιατί την αριστερόστροφη πορεία που ξεκίνησε από τα φοιτητικά του 2006 και κορυφώθηκε με τη μάχη ενάντια στα μνημόνια, γιατί όλο αυτό το ριζοσπαστικό δυναμικό που εμφανίστηκε μαζικά, το έκανε δώρο στον Τσίπρα για να το οδηγήσει στην προδοσία και στην ήττα. Είναι η απαραίτητη προϋπόθεση και για να αντέξει η επαναστατική αριστερά μέσα σε περίοδο ήττας σαν τη σημερινή και για να είναι έτοιμη στην

όποια φουσκονεριά της ταξικής παλης έρθει κάποια στιγμή στο μέλλον. Γιατί όσοι περιμένουν άμεση ανάκαμψη των αγώνων αν βγει ο Μητσοτάκης, πλανώνται πλάνην οικτρά. Α, κι ένα τελευταίο: Ρίξτε μια ματιά στη Βρετανία και σταματήστε την εμμονή με το “εξω από την ΕΕ” σαν το απαύγασμα του μεταβατικού προγράμματος, ξαναθυμηθήτε λίγο τα διαγραφή χρέους, την κρατικοποίηση τραπεζών, τη σύγκρουση με το κεφάλαιο μέσα σε κάθε χώρα, μπας και μας ακούσει κανένας άνθρωπος...

4) Για τα ευρωπαϊκά δεν θα πω γιατί θα γράψω τριτοσέκτονο και γιατί νομίζω ότι υπάρχουν βασικές αναλογίες με την Ελλάδα. Εμπέδωση της ΤΙΝΑ, αδυναμία της άκρας δεξιάς να το εκμεταλευτεί με όρους εξουσίας, αδυναμία της κεντρο δεξιάς ή της κεντροαριστεράς, ανάλογα, να κάνει οτιδήποτε άλλο απο συντήρηση και εναλλαγές, και ένα κενό στα αριστερά που βοά και μας έχει ξεκουφάνει...

[Dimitris Tsirkas](#)

Αν και είναι νωρίς ακόμη, κάποιες πρώτες σκέψεις

1) Ο ΣΥΡΙΖΑ υπέστη μεγάλη ήττα και ο βασικός υπαίτιος ήταν η οικονομία – τα τέσσερα χρόνια μνημονίου. Η πλειοψηφία των λαϊκών στρωμάτων είδαν τη θέση τους να χειροτερεύει και επί ΣΥΡΙΖΑ. Όπως έδειξε πρόσφατη μελέτη του ΙΝΕ ΓΣΕΕ, η μείωση των λαϊκών εισοδημάτων συνεχίστηκε και την περίοδο 2015-2017, αν και με πιο αργούς ρυθμούς από το 2010-14. Και μπορεί να είχαμε πτώση της ανεργίας, ένα μεγάλο μέρος ωστόσο, των νέων θέσεων εργασίας ήταν μερικής απασχόλησης με μισθούς φιλοδωρήματα.

2) Το ΚΕΑ και τα επιδόματα κατάφεραν να ανασύρουν ευάλωτες κοινωνικές ομάδες από την ακραία φτώχεια, όχι όμως να αλλάξουν συνολικά την κατάσταση των εργαζόμενων τάξεων. Επιπλέον, τα επιδόματα αυτά πληρώθηκαν όχι από την αύξηση της φορολογίας του μεγάλου κεφαλαίου και των υψηλών εισοδημάτων, αλλά των

μεσαίων και λαϊκών στρωμάτων (άμεσοι και κυρίως έμμεσοι φόροι). Περισσότερο λοιπόν, είδαμε μια αναδιανομή της φτώχειας, παρά του πλούτου. Σε αυτό το πλαίσιο, τα μέτρα ελάφρυνσης και τα κοινωνικά μερίσματα ήταν «πολύ λίγα και ήρθαν πολύ αργά» για να αλλάξουν το κλίμα.

3) Με αυτά τα δεδομένα, η πανηγυρική αφήγηση της κυβέρνησης για την έξοδο από τα μνημόνια το καλοκαίρι του 2018, τους θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης και την «επιστροφή στην κανονικότητα», δεν άγγιξε τον κόσμο ή ακόμη χειρότερα, εκλήφθηκε ως προσβολή (οι αριθμοί ευημερούν αλλά οι άνθρωποι δυστυχούν), θυμίζοντας το διαβόητο success story του Σαμαρά. Πιθανότατα τον ίδιο αντίκτυπο είχαν και τα τελευταία μέτρα λίγο πριν τις εκλογές.

4) Οι Πρέσπες συνέβαλαν στην ήττα αλλά μόνο έμμεσα, όχι πλήττοντας ευθέως τον ΣΥΡΙΖΑ αλλά ενισχύοντας τη ΝΔ: σε σχέση με τις ευρωεκλογές του 2014, ο ΣΥΡΙΖΑ είδε μικρότερη μείωση στα ποσοστά του στην Μακεδονία (σε κάποιες περιπτώσεις είχε και αύξηση) από ότι σε άλλες περιοχές της χώρας. Αντίθετα, η ΝΔ γνώρισε μεγάλη αύξηση στη Μακεδονία, με τα ποσοστά της εκεί να είναι από 5 έως 10 μονάδες υψηλότερα από τον εθνικό μέσο όρο.

5) Η σχεδόν πλήρης σύμπλευση του ΣΥΡΙΖΑ με την πεπατημένη του ελληνικού κράτους σε όλα σχεδόν τα πεδία πολιτικής (πλην ίσως της υγείας) που δεν καθορίζονταν από τα μνημόνια. Η δομή της διοίκησης και η νοοτροπία της δεν άλλαξαν, οι υπηρεσίες δεν βελτιώθηκαν ουσιαστικά, όπως και η καθημερινότητα του πολίτη, ως επί το πλείστον.

6) Η συμπόρευση και το φλερτ της κυβέρνησης με κάποιους επιχειρηματίες απέναντι σε άλλους. Όπως επίσης και οι καθεστωτικές πρακτικές, οι αλαζονικές συμπεριφορές και οι προσωπικές στρατηγικές που επέδειξαν μέλη της κυβέρνησης. Όλα αυτά ακύρωναν στην πράξη τις προσπάθειες να δομηθεί ένα διακριτό προφίλ αυτής της κυβέρνησης από το «παλιό πολιτικό σύστημα» και υπονόμευαν το όποιο «ηθικό πλεονέκτημα».

7) Η μεγάλη μηντιακή υπεροπλία του αντιπάλου για την οποία όμως φέρει ευθύνη και η κυβέρνηση, εξαιτίας του τρόπου που διαχειρίστηκε το τηλεοπτικό τοπίο αλλά και την ΕΡΤ.

8) Η κρατικοποίηση του κόμματος και η παρακμή των τοπικών οργανώσεων ως κύτταρα που εξασφαλίζουν μια αδιαμεσολάβητη από μήντια και επικοινωνιολόγους, επαφή με την κοινωνία. Αυτό σήμαινε ότι η κυβέρνηση και το κόμμα δεν μπορούσαν να πιάσουν τον σφυγμό της κοινωνίας και παγιδεύτηκαν στην αυτάρεσκη εσωτερική τους αφήγηση, στον δικό τους «θάλαμο αντήχησης».

9) Ο ΣΥΡΙΖΑ δεν υπέστη στρατηγική ήττα και παγιώνεται ως ο ένας πόλος του νέου, μικρότερου δικομματισμού. Αν η οικονομία το επιτρέψει, θα έχει σε μερικά χρόνια τη δυνατότητα να ξαναδιεκδικήσει την κυβέρνηση, ως η ελληνική εκδοχή μιας αριστερής σοσιαλδημοκρατίας. Σοσιαλδημοκρατία όχι από επιλογή, αλλά επειδή αυτό είναι το κυβερνητικό όριο σε μια μικρή χώρα της Δύσης, με τους παρόντες εσωτερικούς και διεθνείς συσχετισμούς.

10) Το εκλογικό αποτέλεσμα είναι πολύ περισσότερο αποδοκίμασία του κυβερνητικού ΣΥΡΙΖΑ παρά επιδοκίμασία του προγράμματος της ΝΔ.

11) Οι «αναλύσεις» περί ανόητου, αχάριστου κλπ λαού δεν συνιστούν πολιτική, πόσο μάλλον αριστερή, αλλά ηθικολογία, συναισθηματική εκτόνωση και ελιτισμό.

[Dimitris Tsirkas](#)

Η μεγάλη πλειοψηφία του κόσμου ψηφίζει πρωτίστως με οικονομικά – «υλικά» κριτήρια, όχι ιδεολογικά. Αυτό αποτυπώθηκε γλαφυρά στη φράση του επιτελείου του Κλίντον «it's the economy stupid», όταν κέρδισε το 1992 τον Μπους τον πρεσβύτερο, παρότι εκείνος είχε μόλις θριαμβεύσει στον πόλεμο του Κόλπου. Η ιδεολογική ψήφος είναι περιορισμένη και δεν διαμορφώνει από μόνη της το αποτέλεσμα, ενισχύει ή αποδυναμώνει τις τάσεις που

αναδύονται στο πεδίο της οικονομίας, η οποία συνήθως είναι το βασικό επίδικο των εκλογών.

Οι Πρέσπες λοιπόν, δεν καθόρισαν το αποτέλεσμα των εκλογών, απλώς προσέθεσαν στη δυναμική της ΝΔ. Ενδεχομένως δεν αύξησαν καν τις διαρροές του ΣΥΡΙΖΑ, αλλά βοήθησαν να συγκρατήσει δυνάμεις, ανανεώνοντας το προοδευτικό του προφίλ. Στο πεδίο της οικονομικής αντιπαράθεσης ωστόσο, είχαμε σημαντικές αλλαγές. Το αντιμνημονιακό ρεύμα που μεσουράνησε από το 2010 έως και το 2015 ηττήθηκε αποφασιστικά, πρώτα κινηματικά (το 2012) και μετά πολιτικά το καλοκαίρι του 2015.

Έκτοτε αναδύθηκαν δύο λογικές διαχείρισης της αδιαμφισβήτητης, πλέον, μνημονιακής κανονικότητας: αυτή του ΣΥΡΙΖΑ που εφάρμοσε τα μνημόνια προσπαθώντας ταυτόχρονα να δημιουργήσει ένα δίκτυ ασφαλείας για τις πιο ευάλωτες κοινωνικές ομάδες και να επαναρρυθμίσει κάπως την αγορά (ιδίως εργασίας), μεταφέροντας όμως το κόστος στα μεσαία και άνω-μεσαία εισοδήματα. Και εκείνη της ΝΔ που κάνει λόγο για μείωση φόρων με ταυτόχρονη περιστολή δαπανών και μεγαλύτερη απελευθέρωση των αγορών που θα δώσουν άμεση υποτίθεται, ώθηση στην οικονομία, αναπληρώνοντας τις περικοπές των κοινωνικών δαπανών.

Κρίνοντας από το αποτέλεσμα των εκλογών, η λογική της ΝΔ επικράτησε ξεκάθαρα, ο κόσμος επέλεξε τη «φυγή προς τα εμπρός» που του υποσχέθηκε ο Μητσοτάκης. Η λογική του ΣΥΡΙΖΑ εφαρμόστηκε για τέσσερα χρόνια με αποτελέσματα τη σταθεροποίηση της οικονομίας, μείωση της ανεργίας και μικρή αύξηση των εισοδημάτων τον τελευταίο, κυρίως, χρόνο. Απέναντι σε αυτά, η ΝΔ υπόσχεται άμεση και σημαντική βελτίωση σε όλα τα επίπεδα, κλείνοντας, επιπλέον, το μάτι σε εκείνα τα στρώματα που επιβαρύνθηκαν περισσότερο το προηγούμενο διάστημα.

Το κατά πόσο όλα όσα τάζει η ΝΔ είναι εφικτά ή θα έχουν τα αντίθετα αποτελέσματα από εκείνα που ευαγγελίζεται, μικρή σημασία έχει. Η αναπόφευκτη κυβερνητική φθορά μετουσιώνεται σε θολή ελπίδα στη μόνη κυβερνητική εναλλακτική που υπάρχει στον ορίζοντα. Η ελπίδα για αλλαγή, έστω και περιορισμένη, συνήθως

νικά τη χαμηλών προσδοκιών ασφάλεια του υπάρχοντος.

Panos Logothetis

Κάποιες πρώτες αυθόρμητες σκέψεις του τι έγινε χθες (σ. Redtopia στις 26/5).

Θα στεναχωρηθούν κάποιοι αλλά πριν βγάλουν συμπεράσματα θα ήθελα να μου πει κανείς αν λέω ψέμματα.

- Χθες λοιπόν κέρδισε το κόμμα που ψήφισε και εφάρμοσε μνημόνια και έχασε το κόμμα που ψήφισε και εφάρμοσε μνημόνια.
- Κέρδισε το κόμμα που το '15 στήριξε το ΝΑΙ και έχασε το κόμμα που μετέτρεψε το ΟΧΙ σε ΝΑΙ.
- Κέρδισε το κόμμα που στηρίζεται ανοιχτά και έχει κουμπαριές με τον Μαρινάκη και έχασε το κόμμα που εξέλεξε τον Κόκκαλη.
- Κέρδισε το κόμμα που θέλει να δουλεύουμε όλες τις Κυριακές του χρόνου και έχασε το κόμμα που νομοθέτησε τα καταστήματα να είναι ανοιχτά τις μισές Κυριακές του χρόνου.
- Κέρδισε το κόμμα που επί ημερών του κάηκαν 73 άνθρωποι στην Ηλεία και έχασε το κόμμα που επί ημερών του κάηκαν 100 άνθρωποι στο Μάτι και πνίγηκαν 24 στη Μάνδρα.
- Κέρδισε το κόμμα που κανάκευε τη ΧΑ και την ήθελε σοβαρή για να συγκυβερνήσουν και έχασε το κόμμα που επί 4,5 χρόνια κυβέρνησης δεν έκανε τίποτα για να τελειώσει η δική της ενώ στελέχη της φωτογραφίζονταν με τον Κασιδιάρη.
- Κέρδισε το κόμμα που στήριξε λεκτικά το πραξικόπημα στη Βενεζουέλα και έχασε το κόμμα που απογείωσε τη συνεργασία με το Ισραήλ την ώρα που αυτό σκότωνε πάνω από 200 άοπλους διαδηλωτές ακόμη και παιδιά.
- Κέρδισε το κόμμα που πιστεύει πως η ομοφυλοφιλία είναι κολλητική ασθένεια και έχασε το κόμμα που πέρασε νόμο που λέει

πως η έλλειψη συναίνεσης δεν είναι βιασμός αν δεν κινδύνεψε η ζωή του θύματος.

– Κέρδισε το κόμμα που θα έχει υποψήφιο βουλευτή το σύμβολο του πολιτικού κυνισμού και αμοραλισμού, Ψαριανό, και έχασε το κόμμα που τον έμπασε για πρώτη φορά στη Βουλή.

– Κέρδισε το κόμμα που έδωσε άδεια να γίνουν εξορύξεις στο αρχέγονο δάσος στις Σκουριές και έχασε το κόμμα που έδωσε άδειες να γίνουν εξορύξεις σε Εθνικούς δρυμούς και θάλασσες σε Ήπειρο, Ιόνιο και Κρήτη.

Θα μπορούσα να γράψω και άλλα αλλά το μοτίβο το πιάσατε. Χθες δεν έχασε η Αριστερά ή κάποια πρόοδος. Αυτή έχει χάσει προ πολλού. Έχασε η απατεωνιά και η υποκρισία.

Θα συμφωνήσω ότι προκαλούν θλίψη οι στόκοι που ψήφισαν 7ήμερο και κατάργηση του 8ωρου.

Ότι οι της ΝΔ είναι πιο αντιπαθητικοί σαν φυσιογνωμίες.

Ότι επίσης η ΝΔ θα σηκώσει θέματα όπως πρόσφυγες, θρησκεία, Εξάρχεια, τρομοκρατία ενώ ο ΣΥΡΙΖΑ έμοιαζε πιο ανεκτικός. Όμως αυτό ήταν η επίφαση για το εκλογικό κοινό τους, η ουσία - δηλαδή αν ήταν με το κεφάλαιο ή με τον κόσμο της εργασίας- είναι η ίδια.

Ο ΣΥΡΙΖΑ έκανε μεγάλη ζημιά σε αυτά τα χρόνια όχι μόνο κοινωνική αλλά και ιδεολογική. Πήρε ένα κόσμο που έκανε δειλά βήματα προς τα αριστερά και τους έκανε να πιστεύουν πως όλοι ίδιοι είναι και “μην έρθουν και χειρότερα”. Το ότι χθες εξέλεξαν ως εκπροσώπους της “Αριστεράς” στο Ευρωκοινοβούλιο τον Κόκκαλη και την Κουντουρά (του ακροδεξιού ANEL) και όχι την Κούνεβα λέει πολλά για αυτή την παρακμή.

Τα παιδιά αυτής της μιζέριας και της ισοπέδωσης είναι τα δύο πλέον φασιστικά κόμματα και ο Κούλης με 10 μονάδες διαφορά.

[Δέσποινα Κουτσούμπα](#)

Για την ήττα του ΣΥΡΙΖΑ φταίει αποκλειστικά ο ΣΥΡΙΖΑ -δεν μπορείς να κοροϊδεύεις πολλούς για πολύ... Κι όταν ακολουθείς

τις πολιτικές του νεοφιλελεύθερου, τότε θα την φας από τον αυθεντικά νεοφιλελεύθερο. Και έχασε στην Αττική, όχι στη βόρεια Ελλάδα. Έχασε για την πολιτική που εφαρμόζει, όχι για την Συμφωνία των Πρεσπών.

Η δεξιά στροφή που καταγράφεται στην κάλπη των ευρωεκλογών, δεν καταγράφεται τώρα για πρώτη φορά, ούτε ξεφύτρωσε χτες, είναι εδώ και είναι ενεργή από το 2015 -τώρα ολοκληρώθηκε. Μια κοινωνία ηττημένη, που ο “άλλος δρόμος” που της υποσχέθηκε ένα κόμμα που έλεγε ότι ήταν αριστερό, ήταν ο ίδιος ο παλιός ο δρόμος (άρα και μια κοινωνία “προδωμένη”). Όπως από το 2010 ως το 2015 αυτή η κοινωνία έβγαζε μπροστά τα πιο θετικά της χαρακτηριστικά (συλλογικότητα, αγώνα, αλληλεγγύη, αποφασιστικότητα), τώρα βγαζει τα πιο συντηρητικά της (νόμος και τάξη, “νοικοκύρεμα”, ο καθένας την πάρτη του). Μην παρεξηγηθώ: προφανώς με αντιφάσεις όλο αυτό, αλλά εκεί που θέλω να δώσω έμφαση είναι ότι πρόκειται για την ίδια κοινωνία, για τον ίδιο άνθρωπο πολλές φορές, που το 2012 κατέβαινε στην πλατεία και σκεφτόταν ότι ίσως με συνελεύσεις και ρήξη μπορούμε να προχωρήσουμε, και τώρα ψηφίζει Κυριάκο. Γιατί το κακό που έκανε το δόγμα ΤΙΝΑ και το κακό που έκανε ο ΣΥΡΙΖΑ στην ίδια την έννοια της αριστεράς, είναι πολύ πιο βαθύ και θα μας ακολουθεί για πάρα πάρα πάρα πολλά ακόμη χρόνια (έτσι διαβάζω και το αποτέλεσμα στην ψήφο των νέων)*.

Αυτός είναι και ο λόγος που την πτώση του ΣΥΡΙΖΑ δεν την καρπώνεται η αριστερά που μιλάει για αγώνες και κίνημα, πχ το ΚΚΕ που υπολόγιζε ότι θα ενισχυθεί ή η ΑΝΤΑΡΣΥΑ που μένει εντελώς στα ίδια και πιο κάτω (δεν συζητάω για την ΛΑΕ). Και αυτό είναι και το μεγαλύτερο πρόβλημα αυτή τη στιγμή, όχι εκλογικό, αλλά πραγματικό. Ένα άγριο come back της δεξιάς, χωρίς κίνημα και με μια διαλυμένη αριστερά (δεν το λέω με οργανωτικούς όρους, αλλά με πολιτικούς), με βασικά προτάγματα της αριστεράς, τον αγώνα, την κοινωνική δικαιοσύνη, την ισοτιμία, τη δημοκρατία, την ταξική αλληλεγγύη, να μην ιεραρχούνται από την πλειοψηφία της κοινωνίας (ακόμη και η τιμιότητα έχει περάσει τελευταία στην κατάταξη, έτσι όπως βλέπω και κάτι αποτελέσματα στις δημοτικές εκλογές), αυτό είναι που πρέπει να μας απασχολήσει στ’ αλήθεια. Κι αν κάτι

έχουμε να κάνουμε δεν είναι να ασχοληθούμε ξανά μανά με τις εκλογές, αλλά με το πώς μια τέτοια αριστερά (που υπάρχει) θα μπορεί να ξανααποκτήσει δεσμούς με την κοινωνία. Το 2010-2015 μας άφησε ένα κουσούρι: τότε φαινόταν ότι αποκτάς δεσμούς, επειδή ο κόσμος κατέβαινε μαζικά στον δρόμο. Όμως, αυτοί οι δεσμοί δεν είχαν βάθος, δεν ήταν σταθεροί. Οι βαθείς δεσμοί παλεύονται στους χώρους δουλειάς, στην γειτονιά, στην πράξη, στα μικρά και στα μεγάλα. Αυτό που επείγει είναι να ανασυγκροτήσουμε αυτή την παρέμβαση, αυτήν που αναπτύσσει δεσμούς. Γιατί αυτή θα είναι η δύναμή μας απέναντι στους Κυριάκους και τους Βελόπουλους. Και αυτή η δύναμη θα μας χρειαστεί, είναι ζήτημα ζωής.

*Προφανώς τον ΣΥΡΙΖΑ δεν τον απασχολεί αυτό, βεβαίως βεβαίως, τον απασχολεί πώς θα καλοκάτσει ως ο ένας πόλος στον νεο διπολισμό -και πώς θα ξαναβρεθούν διάφοροι στην καρέκλα του Υπουργού (καλόμαθαν κι αυτοί βλέπεις). Λέμε τι πρέπει να απασχολεί εμάς

Πάνος Δαμέλος

Το σενάριο στο οποίο πόνταρε ο ΣΥΡΙΖΑ ήταν πως η διαφορά θα ήταν σχετικά μικρή, οπότε στις βουλευτικές μπροστά στον μπαμπούλα της δεξιάς θα είχε τη μέγιστη συσπείρωση οτιδήποτε προοδευτικού και θα κατάφερνε να παλέψει και για πρωτιά. Κι εγώ προς αυτή την εκτίμηση έκλινα και έπεσα έξω, πλέον μπορεί να μικρύνει η διαφορά αλλά δέκα μονάδες δεν καλύπτονται. Τέσσερα χρόνια εφαρμογής των μνημονιακών πολιτικών στο όνομα της αριστεράς αρκούσαν για να επανανομιμοποιήσουν και να νεκραναστήσουν τους αυθεντικούς εκφραστές αυτών των πολιτικών, αφού “την είδαμε και την αριστερά”. Αγαπητοί συριζαίοι, δεν φταίει ο κόσμος που είναι ηλίθιος, αυτός σας εξέλεξε (δύο φορές) το '15. Δεν φταίνει τα κόμματα στα αριστερά σας που δεν στήριξαν τις... φιλότιμες προσπάθειές σας, την αριστερά την έχετε ισοπεδώσει από το '12 και ούτε τώρα ανέβηκε. Ο μόνος που φταίει είναι η πολιτική που εφαρμόσατε. Ευχαριστούμε ΣΥΡΙΖΑ, η

συνεισφορά σου στο να κλείσουν τα ρήγματα του '08-12 υπήρξε ανεκτίμητη για το σύστημα.

[Thanasis Kourkoulas](#)

Κάπου εδώ το πείραμα του πλατιού κόμματος της ριζοσπαστικής αριστεράς (ΣΥΡΙΖΑ) λαμβάνει τέλος. Ο ΣΥΡΙΖΑ έχει μεταλλαχθεί σε κεντροαριστερή εκδοχή του νεοφιλελευθερισμού της ΕΕ, ενώ οι αντιμνημονιακές διασπάσεις του (ΛΑΕ), ηττώνται κατά κράτος από τις σοσιαλδημοκρατικές και μετα-αριστερές εκδοχές της “αριστεράς” αμφισβήτησής του (Βαρουφ+Ζωή). Αν σε αυτά κανείς προσθέσει τη στασιμότητα ΚΚΕ και ΑΝΤΑΡΣΥΑ, ολοκληρώνεται η εικόνα του χαμένου στοιχήματος της τελευταίας δεκαετίας. Παρόλα αυτά οι κοινωνικές και πολιτικές δυνάμεις της αριστεράς στην Ελλάδα παραμένουν ζωντανές παρά την ήττα και θα αναμετρηθούν – θέλοντας και μη – με την επόμενη μέρα. Σε αυτές τις περιπτώσεις μια στοιχειώδης αυτοκριτική ποτέ δεν έβλαψε κανέναν ειδικά όσους φιλοδοξούν να πάρουν κάποιου είδους πρωτοβουλίες στο “πολιτικό πεδίο” την επόμενη μέρα μιας βαριάς ήττας για την αριστερά. Που θα χρειαστεί να επενδύσει σε όλες της τις εκδοχές, στη γείωση με τις τάξεις που επιχειρεί να εκπροσωπήσει διότι τα υπόλοιπα καύσιμα εξαντλήθηκαν...